

УКРАЇНА
ЖИТОМИРСЬКА МІСЬКА РАДА
РІШЕННЯ
тридцята сесія сьомого скликання

від 18.12.2014 № 862
м. Житомир

Про затвердження Програми
поводження з побутовими відходами
у м. Житомирі на 2018-2020 роки

З метою ефективного вирішення комплексу питань з реалізації державної політики у сфері поводження з відходами, покращення санітарного та екологічного стану м. Житомира, зменшення навантаження на міський полігон по захороненню твердих побутових відходів, виконання вимог Законів України «Про відходи», «Про благоустрій населених пунктів», «Про місцеве самоврядування» міська рада

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити Програму поводження з побутовими відходами у м. Житомирі на 2018-2020 роки, що додається.
2. Контроль за виконанням цього рішення покласти на заступника міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради згідно з розподілом обов'язків.

Міський голова

С. І. Сухомлин

Додаток до рішення
Житомирської міської ради
18.12.2017 № 862

**ПРОГРАМА
ПОВОДЖЕННЯ З ПОБУТОВИМИ ВІДХОДАМИ У
М. ЖИТОМИРІ НА 2018 - 2020 РОКИ**

Зміст

1. Паспорт Програми.
2. Визначення проблем, на розв'язання якої спрямована Програма.
3. Визначення мети Програми.
4. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, показники результативності.
5. Очікувані результати виконання Програми.
6. Обсяги та джерела фінансування Програми.
7. Строки та етапи виконання Програми.
9. Координація та контроль за ходом виконання Програми.

1. Паспорт Програми

1.	Назва Програми	«Програма поводження з побутовими відходами у м. Житомирі на 2018-2020 роки»
2.	Ініціатор розроблення програми	Управління житлового господарства міської ради
3.	Дата, номер і назва розпорядчого документа про розроблення Програми	Доручення міського голови від 19.10.2017 №139/Д
4.	Головний розробник Програми	Управління житлового господарства міської ради
5.	Співрозробник Програми	
6.	Відповідальний виконавець Програми	Управління житлового господарства міської ради
7.	Співвиконавці Програми	Управління житлового господарства міської ради, управління по зв'язках з громадськістю міської ради, департамент економічного розвитку міської ради, управління освіти міської ради, управління охорони здоров'я міської ради, муніципальна інспекція міської ради, КП «Інспекція з благоустрою м. Житомира» Житомирської міської ради, комунальні виробничі житлові ремонтно-експлуатаційні підприємства міста, ТОВ «КК»КомЕнерго-Житомир», ЖБК №1, ЖБК №2, ЖБК «Полісся», ПП «АММОНН», КП «Автотранспортне підприємство 0628» Житомирської міської ради, ПП «ВЖРЕП №4», ПП «КВЖРЕП №8», КП «ЖВПАР» Житомирської міської ради, ТОВ «ЕкопромІмпекс», ТОВ «ЛНК», ОСББ, підприємства установи та організації міста, суб'єкти підприємницької діяльності.
8.	Термін реалізації Програми	2018-2020 роки
9.	Мета Програми	Створення системи управління відходами, направленої на мінімізацію утворення відходів, максимальне вилучення вторинної сировини, зменшення кількості стихійних сміттєзвалищ, покращення санітарного стану міста та зменшення негативного впливу на навколишнє природне середовище і здоров'я людей.
10.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми, всього:	575 226 000 грн. 00 коп.

	у тому числі:	
	- кошти міського бюджету	161 226 000 грн. 00 коп.
	- кошти державного бюджету	
	- кошти позабюджетних джерел	414 000 000 грн. 00 коп.
11	Очікувані результати виконання Програми	- підвищення рівня свідомості та відповідальності щодо поводження з побутовими відходами. - зменшення кількості відходів, що утворюються в процесі життєдіяльності населення; - будівництво сміттєпереробного заводу; - максимальне вилучення вторинної сировини шляхом впровадження на території міста Житомира нових сучасних технологій поводження з відходами. - скорочення обсягів захоронення відходів на полігоні ТПВ для подальшого проведення робіт з його рекультивації; - охоплення 90% території міста з приватною житловою забудовою збиранням та вивезенням ТПВ; - зменшення кількості несанкціонованих сміттєзвалищ; - визначення для подальшого впровадження оптимальних методів вирішення питання поводження з небезпечними відходами, які утворюються в побутовій сфері; - обрання оптимального шляху для вирішення питання відсутності громадських вбиралень на території міста; - покращення благоустрою та санітарного стану міста; - зменшення негативного впливу на навколишнє природне середовище і здоров'я людей.
12	Ключові показники ефективності	Зменшення кількості стихійних сміттєзвалищ, збільшення відбору вторинної сировини, зменшення кількості відходів, які підлягають захороненню, максимальне охоплення території з приватною житловою забудовою послугою з вивезення ТПВ, оновлення матеріально-технічної бази комунального підприємства.

2. Визначення проблем у сфері поводження з побутовими відходами.

Однією із найбільших проблем, що призводить до погіршення стану навколишнього природного середовища в Україні є загальна тенденція збільшення об'ємів відходів та їх накопичення.

Для вирішення даної проблеми, необхідно проводити комплексну роботу направлену на ефективне поводження з відходами та вживати заходи необхідні для недопущення поглиблення екологічної кризи, яка може призвести до подальшого загострення соціально-економічної ситуації в цілому.

Поводження з відходами – це дії, спрямовані на транспортування, зберігання, оброблення, перероблення, утилізацію, видалення, знешкодження і захоронення, включаючи контроль за цими операціями та нагляд за місцями видалення.

Основними принципами у сфері поводження з відходами є пріоритетний захист навколишнього природного середовища та здоров'я людини від негативного впливу відходів, забезпечення ощадливого використання матеріально-сировинних та енергетичних ресурсів, науково обґрунтоване узгодження екологічних, економічних та соціальних інтересів суспільства щодо утворення та використання відходів з метою забезпечення його сталого розвитку.

Зорієнтованість винятково на вивезення та захоронення відходів не може забезпечити необхідну нейтралізацію їх шкідливого впливу на навколишнє природне середовище.

З впровадженням новітніх технологій у переробній і харчовій галузях виробництва морфологічний склад відходів суттєво змінився. Основна частка відходів, що вивозяться на полігони, є потенційним ресурсом, який може бути використаний, як вторинна сировина.

На даний час, в м. Житомирі питання ефективного поводження з побутовими відходами, які утворюються в процесі життєдіяльності мешканців міста, залишається невирішеним.

Враховуючи вищезазначене, необхідно виробити новий погляд на проблему відходів, як джерела вторинних матеріальних та енергетичних ресурсів, продовжуючи традиційними методами мінімізувати утворення відходів в процесі виробництва і споживання, забезпечити максимальну їх утилізацію і перероблення, впроваджуючи максимально ефективні технології поводження з відходами.

Єдиним економічно, екологічно та соціально ефективним шляхом поводження з відходами є впровадження системи управління відходами, кінцевою метою якої стане отримання з відходів вторинної матеріальної та енергетичної сировини.

Ключовими проблемами у сфері поводження з відходами в місті, є :

- відсутність проектного полігону по захороненню ТПВ та його функціонування;
- відсутність сміттєпереробного заводу;
- збільшення об'ємів відходів та їх накопичення;
- зміна морфологічного складу твердих побутових відходів;
- потрапляння на полігон ТПВ небезпечних відходів;

- використання відходів, як вторинної сировини значно нижче реальних можливостей;
- низька інноваційно-інвестиційна активність суб'єктів господарської діяльності у сфері поводження з ТПВ;
- застаріла система збирання, перевезення та захоронення відходів, зношеність техніки та контейнерів для збору ТПВ;
- низький рівень участі мешканців у сфері поводження з ТПВ;
- низький рівень освіти, свідомості та культури населення у поводженні з відходами;
- вибирання вторинної сировини безпосередньо з контейнерів;
- відсутність нормативних відстаней для облаштування контейнерних майданчиків для збору ТПВ;
- захоронення відходів без попереднього сортування;
- утворення стихійних сміттєзвалищ на території міста з приватною житловою забудовою;
- утворення біогазу на території полігону;
- низька вартість захоронення відходів, що не створює стимулів для їх перероблення;
- відсутність громадських вбиралень;
- погіршення санітарного стану міста.

2.1. Характеристика Житомирського міського полігону по захороненню твердих побутових відходів.

На балансовому обліку комунального підприємства «Автотранспортне підприємство 0628» Житомирської міської ради (далі – КП «АТП 0628») перебуває Житомирський міський полігон по захороненню твердих побутових відходів (далі – полігон ТПВ) який є єдиним місцем захоронення відходів IV класу небезпеки у м. Житомирі.

Полігон ТПВ розташований у м. Житомирі по вул. Андріївській, 29, загальною площею 21,5670 га, експлуатується з 1957 року, площа складування ТПВ складає 18,7 га.

Полігон ТПВ був утворений на місці кар'єру Крошенського цегельного заводу, стихійно, без проекту, експлуатується на основі Паспорту місця видалення відходів, санітарно-технічного паспорту та затверджених Кабінетом Міністрів України «Правил експлуатації полігонів побутових відходів», та відповідно до внутрішнього регламенту роботи, поділений на 6 (шість) робочих карт, з яких використовується 4 (чотири).

На в'їзді до полігону ТПВ встановлено шлагбаум та контрольно-пропускний пункт, інформаційний стенд з характеристиками полігону та автомобільні ваги, які використовуються для обліку побутових відходів, що завозяться для захоронення.

Після розвантаження, спеціалізований автотранспорт проїжджає через бар'єр з дезінфікуючим розчином.

Навколо робочих карт полігону ТПВ влаштовано дренажні канали, які забезпечують відтік та транспортування фільтрату до відстійників.

Дренажні канали очищуються по мірі їх забруднення побутовими відходами. Відстійники фільтратних вод представляють собою котлован з глиняним дном, оточений земляним валом – дамбою.

В 2016 році частково проведено капітальний ремонт дамби фільтраційних відстійників, що в свою чергу значно зменшує можливість витоку фільтратних вод та забруднення прилеглих земельних ділянок.

Також, в 2016-2017 роках на полігоні ТПВ частково виконано роботи по будівництву під'їзної дороги до робочих карт та її освітлення.

Разом з тим, на території полігону, відповідно до умов договору укладеного між Житомирською міською радою та ТОВ «ЛНК», розміщено установку та облаштовано 42 свердловин для відкачування біогазу, що значно зменшує ризик виникнення самозаймання відходів та знижує рівень пожежної небезпеки на полігоні ТПВ.

Одночасно, з метою зменшення навантаження на полігон ТПВ, на його території для проведення сортування та відбору вторинної сировини, в 2015 році встановлено лінію по сортуванню твердих побутових відходів.

Разом з тим, відповідно до Ліцензійних умов на провадження господарської діяльності з захоронення побутових відходів, затверджених постановою НКРЕКП від 04.04.2017 № 467, суб'єктами господарювання (ліцензіати), які проводять господарську діяльність з захоронення побутових відходів на полігонах, введених в експлуатацію до 16 лютого 2010 року, та звалищах повинні дотримуватись організаційних, кадрових, технологічних та спеціальних вимог.

Для виконання технологічних вимог, ліцензіат повинен забезпечити наявність:

- 1) контрольно-пропускного пункту;
- 2) автомобільних ваг;
- 3) приладів радіометричного контролю;
- 4) контрольно-дезінфікуючої зони;
- 5) гідротехнічних споруд від затоплення зливовими та талими водами;
- 6) протифільтраційного екрану з коефіцієнтом фільтрації води не більше 10-9 м/с;
- 7) дренажної системи для збирання та відведення фільтрату;
- 8) проекту рекультивациі кожної черги полігона/звалища та проекту рекультивациі полігона/звалища після їх закриття;
- 9) системи збирання та вилучення біогазу;
- 10) огорожі.

На даний час, для отримання ліцензії на провадження діяльності з захоронення побутових відходів, КП «АТП 0628», як балансоутримувачу полігону ТПВ, необхідно провести роботи по огороженню полігону ТПВ, визначити коефіцієнт протифільтраційного екрану та розробити проект рекультивациі полігону.

2.2. Захоронення на полігоні ТПВ небезпечних відходів.

Не дивлячись на те, що небезпечні відходи мають збиратись, перевозитись, зберігатись та утилізуватись спеціалізованими підприємствами перевізниками, які мають відповідну ліцензію на провадження даного виду

діяльності, значна кількість небезпечних відходів викидається в звичайні контейнери для збору ТПВ, після чого потрапляють на полігон ТПВ.

До таких небезпечних відходів належать: відходи електричного та електронного обладнання, батарейок, батарей та акумуляторів, медичні відходи.

Окрему проблему становлять відходи електричного та електронного обладнання. Цей вид відходів є дуже небезпечним, оскільки багато з них містять токсичні метали - свинець, ртуть, кадмій, хром та берилій. Близько 70% небезпечних для навколишнього природного середовища та здоров'я людини речовин, що знаходяться в побутових відходах, міститься саме у відходах електричного та електронного обладнання.

Постійна поява нових технологій, функцій, зміна дизайну сприяють скороченню життєвого циклу продуктів і прискорюють виведення із використання застарілих електричних та електронних приладів що призводить до різкого зростання кількості їх відходів.

Батарейки, батареї та акумулятори стають все більш поширеним джерелом живлення для широкого ряду електричних приладів як домашнього, так і професійного вжитку і є невід'ємною частиною повсякденного життя людей. Однак, батарейки та акумулятори можуть містити токсичні важкі метали, такі як нікель, кадмій або ртуть.

При надходженні батарейок на полігони, під час руйнування їх корпусу, важкі метали можуть потрапляти в землю, спричинюючи забруднення води і ґрунту.

Окрім відходів, що утворюються в медичних установах, науково-дослідних центрах і лабораторіях, пов'язаних з медичними процедурами, до медичних відходів також належать ті, що утворюються в домашніх умовах, а саме:

гострі відходи - використані або невикористані гострі предмети (наприклад голки, шприци, піпетки);

фармацевтичні відходи - лікарські препарати з вичерпаним строком дії, частково використані флакони;

хімічні відходи - відходи, що містять хімічні речовини (наприклад, розбиті ртутні термометри і прилади для вимірювання кров'яного тиску).

2.3. Відсутність альтернативи поводження з ТПВ.

Окрім проблеми функціонування на території міста не проєктованого полігону ТПВ, який є фактичним місцем видалення відходів (МВВ), однією із найбільших проблем міста, є відсутність, альтернативного виду поводження з ТПВ.

Ситуація, що складається, особливо у сфері поводження з відходами упаковки, є вкрай незадовільною.

Відсутність ефективної системи збирання відходів упаковки призводить до втрати вагомого ресурсного потенціалу, а саме: відходи паперу, картону, скла та полімерів.

Саме системи збирання, перероблення та утилізації відходів повинна стати джерелом постійно відновлюваних матеріально-сировинних ресурсів, яких так потребує переробна промисловість.

Відходи упаковки, як сировинний потенціал можуть замінювати первинні ресурси і відігравати важливу роль в розвитку економіки, сприяючи ресурсозбереженню. Тож, доцільним є максимально широке та економічно ефективно їхнє використання, забезпечення належного збирання та заготівлі використаної упаковки як вторинної сировини.

З метою якісної організації збору, сортування (первинного), транспортування, складування, можливої переробки (в подальшому), зменшення обсягів захоронення, а також підвищення якості життя і впливу на здоров'я людей, продуктів життєдіяльності населення, розроблена в 2011 році була прийнята міська Програма роздільного збору побутових відходів на 2012-2016 роки.

Дана Програма передбачала зменшення долі відходів, що підлягають захороненню на полігоні, заощадження енергоресурсів, запровадження сучасних ефективних технологій з перероблення та утилізації, а також зменшення шкідливого впливу побутових відходів на навколишнє природне середовище та здоров'я людей.

Разом з тим, за низької інноваційно-інвестиційної активності суб'єктів господарської діяльності у сфері поводження з ТПВ, станом на 2017 рік, на території міста частково впроваджено роздільний збір ТПВ шляхом встановлення ПП «ВЖРЕП №4» контейнерів для збору вторинної сировини (пластикової тари, ПЕТ-пляшки) та придбано в рамках проекту, який став переможцем бюджету участі в місті Житомирі 116 контейнерів для роздільного збору ТПВ, а саме: жовті-метал, червоні-пластик, сині-папір, зелені-скло.

Кількість контейнерів для роздільного збору ТПВ встановлених на території міста за 2014-2017 роки.

Роки	2014	2015	2016	2017
Кількість контейнерів, шт.	412	630	630	701

Враховуючи, що роздільний збір відходів впроваджено лише частково, в 2015 році, між Житомирською міською радою та ТОВ «Екопромінпекс» укладено угоду відповідно до якої, зазначеним підприємством встановлено на території полігону ТПВ сортувальну лінію.

Однак, враховуючи, що технічні потужності зазначеного обладнання не були розраховані на сортування загальних відходів (несортованих), дана лінія, після чергового виходу з ладу, зупинилась та з 2016 року не функціонує.

Враховуючи вищезазначене, відсутність системи збирання, перевезення та перероблення побутових відходів призводить до втрати ресурсоцінних матеріалів, що містяться у відходах.

2.4. Об'єми твердих побутових відходів.

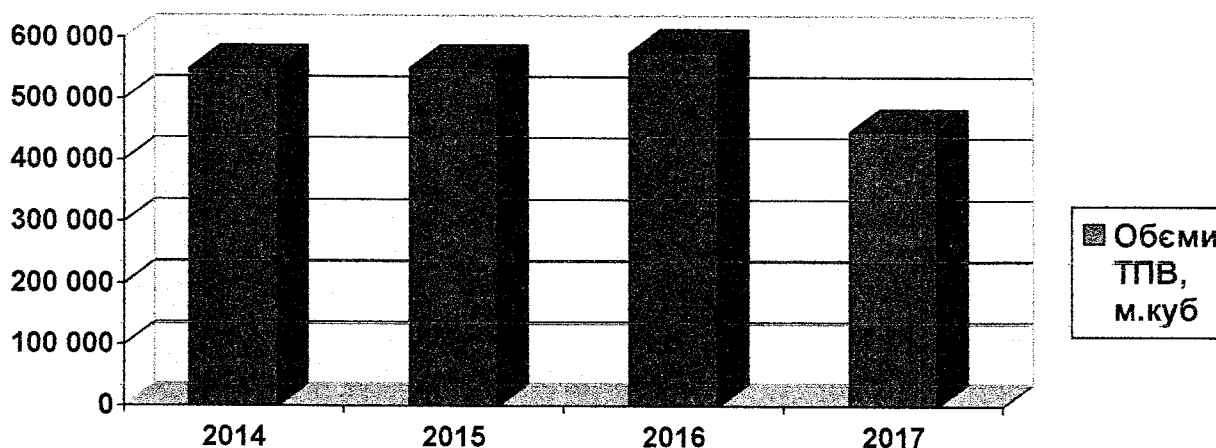
На полігон приймають та захоронюють відходи утворені в процесі життєдіяльності мешканців міста та виробничо-господарської діяльності підприємств, організацій і установ усіх форм власності.

Щорічна тенденція збільшення об'ємів відходів та загальна кількість ТПВ, що захоронена на полігоні ТПВ по роках наведені в таблицях №1 та №2.

Таблиця №1

Обсяги прийнятих відходів на полігон ТПВ

Роки	2014	2015	2016	2017 (станом на 01.09.2017 р.)
Об'єми ТПВ, м ³	549 874,0	551 550,61	576 806,74	447 564,48

Таблиця №2

Загальна кількість ТПВ захоронених на полігоні ТПВ

Роки	2014	2015	2016	2017 (станом на 01.09.2017 р.)
Об'єми ТПВ, м ³	12 028 658,76	12 580 209,37	13 157 016,11	13 604 580,59

2.5. Утворення стихійних сміттєзвалищ на території міста.

Враховуючи зростання кількості відходів, які утворюються в процесі життєдіяльності людини та відмову мешканців приватної житлової забудови укладати договори на вивезення ТПВ з подальшою оплатою за надання зазначеної послуги, на території міста щороку утворюються нові стихійні сміттєзвалища.

На даний час, близько 90 % території міста з приватною житловою забудовою мають договірні відносини з підприємствами-перевізниками на послугу з вивезення ТПВ. Однак не дивлячись на таку кількість укладених договорів значний відсоток населення не здійснюють сплату за надану послугу, пояснюючи це тим, що в переважній більшості контейнери для збору ТПВ знаходяться на значній відстані від житлових будинків.

Враховуючи вищезазначене та факт зростання кількості відходів, які утворюються в процесі життєдіяльності людини, на території міста щороку утворюються нові стихійні сміттєзвалища.

З 2014 по 2016 рік, за КП «АТП 0628» було закріплено 17 (сімнадцять) стихійних сміттєзвалищ, які прибирались силами комунального підприємства, за рахунок коштів передбачених міським бюджетом.

Протягом 2016 року 13 (тринадцять) сміттєзвалищ ліквідовано і станом на 1 вересня 2016 року за КП «АТП 0628» закріплено 4 (чотири) стихійні сміттєзвалища розташовані за адресами: вул. Святослава Ріхтера, 101, вул. Тараса Бульби-Боровця, вул. Сергія Параджанова, 52 та вул. Радонова (таблиця №3).

Таблиця №3

**Кількість стихійних сміттєзвалищ закріплених за КП «АТП 0628»
Житомирської міської ради**

Роки	2014 рік	2015 рік	2016 рік (з 1.09.2017)	2017 рік
Кількість стихійних сміттєзвалищ, од.	17	17	4	4

Не дивлячись на значну кількість ліквідованих сміттєзвалищ на території міста продовжується тенденція їх утворення.

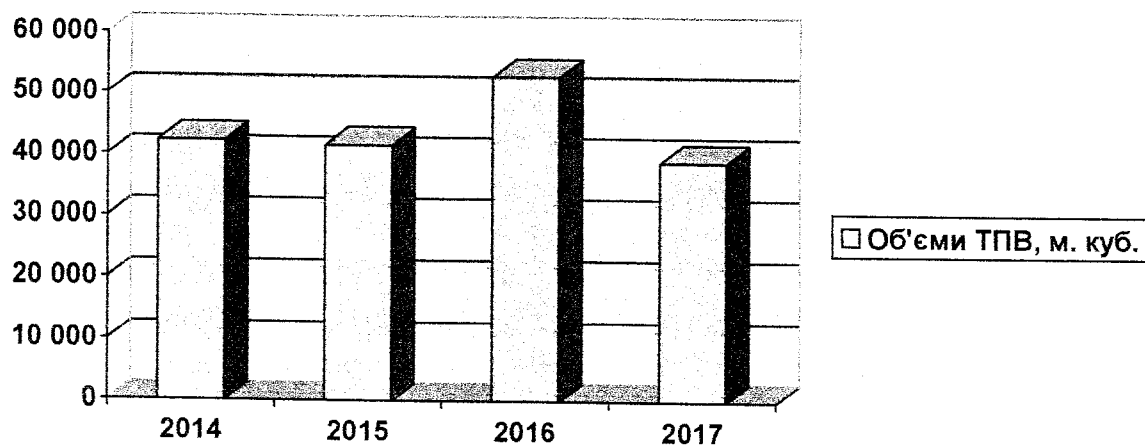
Так, протягом 2017 року, на території міста виявлено 15 (п'ятнадцять) стихійних сміттєзвалищ.

Об'єми ТПВ вивезені КП «АТП 0628» Житомирської міської ради з стихійних сміттєзвалищ по роках зазначено в таблиці №4.

Таблиця №4

**Об'єми ТПВ вивезених КП «АТП 0628» Житомирської міської ради з
несанкціонованих та новоутворених стихійних сміттєзвалищ**

Роки	2014	2015	2016	2017 (станом на 01.09.2017 р.)
Об'єми ТПВ, м ³	42 242	41 547	52 876,2	39 002,0

Окрім негативного впливу на навколишнє природне середовище, утворення стихійних і неконтрольованих сміттєзвалищ призводить до витрачання бюджетних коштів на їх ліквідацію.

2.6. Відсутність нормативних відстаней для розміщення контейнерних майданчиків для збору ТПВ.

Однією із ключових проблем укладання договорів з мешканцями приватних житлових будинків полягає у відсутності можливості у підприємств-перевізників ТПВ встановити контейнери на зручній для мешканців відстані (розміщення контейнерів можливе лише біля парканів приватних житлових будинків).

В більшості випадків, ширина провулків (проїздів) не достатня для технічної можливості здійснення вивезення побутових відходів при контейнерній системі (відсутня можливість заїзду спецавтотранспорту).

Для вирішення даної проблеми, на даних територіях, підприємствами-перевізниками ТПВ впроваджено планово-поквартирну систему збирання побутових відходів (пакетний спосіб).

Зазначений спосіб надання послуг в значній мірі покращує ситуацію, однак потребує удосконалення.

Окрім ситуації з приватним сектором, проблема облаштування контейнерних майданчиків для збору ТПВ також існує на територіях з багатоповерховою житловою забудовою.

В зв'язку з масовими зверненнями мешканців багатоповерхівок на незручності пов'язані з функціонуванням сміттєпроводів, житлово-експлуатаційними підприємствами міста проводяться роботи по їх закриттю.

Одночасно, для вжиття таких заходів, підприємствам необхідно облаштовувати сміттєзбірні майданчики на прибудинкових територіях житлових будинків.

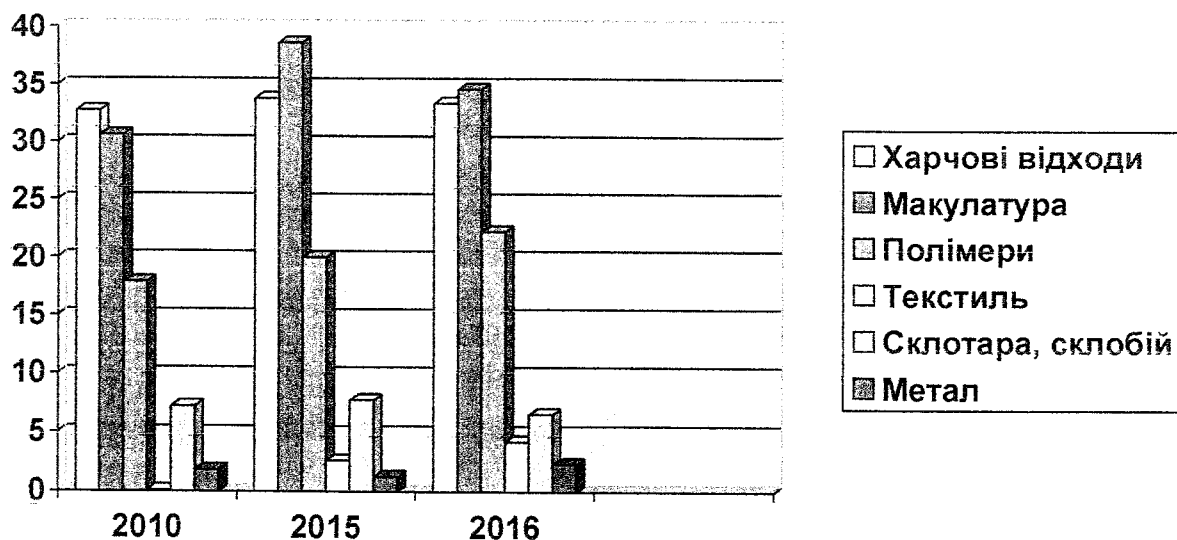
Однак, враховуючі щільність забудови, в переважній більшості випадків, відсутня можливість виконати зазначені роботи з дотриманням Державних санітарних норм та правил утримання територій населених місць, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 17.03.2011 №145, що створює незручності для мешканців міста.

2.7. Морфологічний склад твердих побутових відходів.

Крім збільшення об'ємів ТПВ, змінюється також їх морфологічний склад.

За даними досліджень, проведеними ТОВ «Екопромімпекс», в морфологічному складі відходів, які надходять на полігон ТПВ переважають харчові відходи (30-40%), порівняно, наприклад, з макулатурою (5-10%), а також збільшується частка полімерних відходів, з яких 90% - упаковка харчових продуктів, засобів побутової хімії та разовий посуд.

Зміни морфологічного складу ТПВ, які вивозяться на полігон ТПВ по роках

Компоненти вторинної сировини, які потрапляють на полігон у складі змішаних міських ТПВ є вологими і забрудненими, тому вони відбираються частково, а частково захоронюються разом з іншими компонентами ТПВ, і тому втрачаються, як вторинна сировина, перетворюючись на небезпечні забруднювачі природного середовища, особливо полімери.

Змішані ТПВ, що вивозяться на полігон м. Житомира містять до 38 % органічних компонентів, здатних до біологічного розкладання, це харчові відходи і рослинні рештки. Такі відходи дуже погано піддаються ручному сортуванню на сміттесортувальних лініях.

Разом з тим, до складу ТПВ входить важка мінеральна фракція, яка включає компоненти інертні до оточуючого природного середовища (цегла, каміння, кераміка, бетон, асфальт тощо) та може бути використана для пересипання шарів ТПВ при їх складуванні на полігоні, або для вирівнювання рельєфу ґрунту також і за межами полігону на техногенно порушених територіях.

Сезонні зміни складу ТПВ характеризуються збільшенням вмісту харчових відходів з 25-28% навесні до 30-40% восени, що пов'язане зі збільшенням споживання овочів і фруктів у раціоні населення.

2.8. Санітарний стан міста.

З метою належного надання послуг з вивезення ТПВ на території міста, підприємствами-перевізниками встановлено значну кількість контейнерів для збору ТПВ.(таблиця № 5).

Таблиця № 5

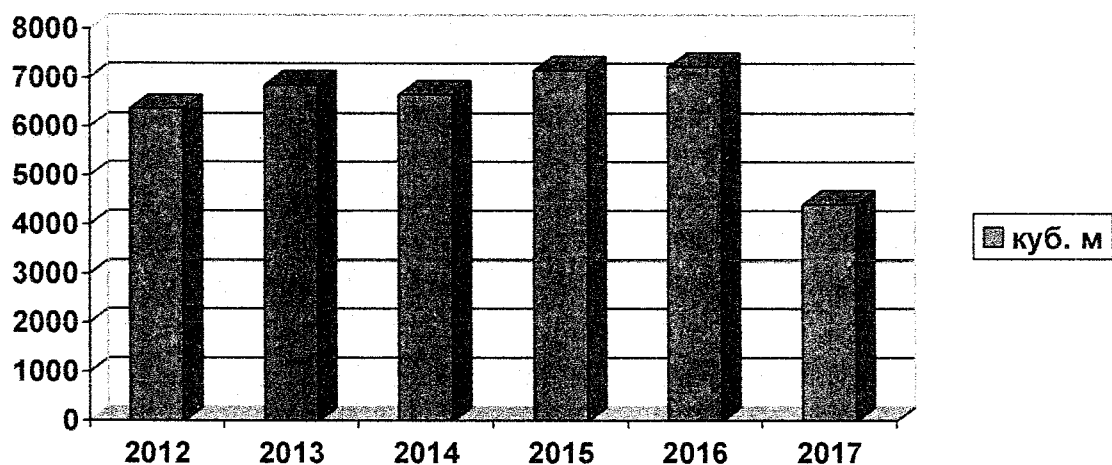
Роки	2014	2015	2016	2017
Кількість контейнерів, шт.	1449	1624	1645	1800

Також, для покращення санітарного стану міста протягом останніх років за кошти міського бюджету облаштовано значну кількість контейнерних майданчиків для збору ТПВ (таблиця № 6).

Таблиця № 6

Роки	2014	2015	2016	2017
Кількість облаштованих контейнерних майданчиків, шт.	118	13	22	7

**Загальний обсяг вторинної сировини,
що утворилась в результаті роздільного збору ТПВ здійсненого
ПП «ВЖРЕЦ №4» за період з 01.01.2012 по 01.09.2017**

Роки	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Об'єми відібраної вторинної сировини, м ³	6372	6855	6658	7146	7224	4412

Разом з тим, враховуючи соціально-економічну ситуацію та низький рівень доходів, спостерігається відбір певними верствами населення вторинної сировини безпосередньо з контейнерів для загального та роздільного збору ТПВ (сітчасті контейнери).

Процес так званого «відбору» призводить до пошкодження контейнерів, засмічення сміттєзбірних майданчиків і прилеглої до них території, погіршення санітарного стану міста в цілому.

Також такий «відбір» призводить до зменшення кількості відходів, які підлягають вторинній переробці.

Тому протягом останніх років не дивлячись на зростання кількості відходів, відсоток відібраної вторинної сировини за допомогою сітчастих контейнерів не зростає (таблиця № 7).

Таблиця № 7

Роки	2014	2015	2016
Кількість відібраної вторинної сировини, %	8,3	7,7	7,9

Одночасно, частина населення, з якою не укладено договори на вивезення ТПВ, викидає відходи в найближче розташовані контейнери для їх збору, не сплачуючи за послугу з їх вивезення та захоронення.

Зазначена ситуація призводить до переповнення контейнерів для збору ТПВ та засмічення прилеглої до них території.

Окрім побутових відходів, в місті також існує проблема складування великогабаритних та будівельних відходів біля контейнерів для збору ТПВ.

В зв'язку з тим, що на даний час вивезення великогабаритних та будівельних відходів не входить до складу тарифу на послугу з вивезення ТПВ, на території з багатоповерховою житловою забудовою, вивезення зазначеного виду відходів здійснюється силами житлово-експлуатаційних підприємств міста.

При складуванні великогабаритних відходів біля контейнерів, які розміщені на території з приватною житловою забудовою, що не належить до території санітарного прибирання жодного житлово-експлуатаційного підприємства, виникає непорозуміння щодо виконавця зазначених робіт.

2.9. Рідкі відходи та вимоги до поводження з ними

До переліку побутових відходів також відносяться рідкі відходи (фекалії, сеча, помий).

Окрім ситуації, що склалась з поводженням із ТПВ, в м. Житомирі також існує проблема поводження з рідкими побутовими відходами, а саме: відсутність на території міста громадських туалетів.

В 2016 році, з метою часткового вирішення даної проблеми, комунальне підприємство «Житлове виробниче підприємство аварійних робіт» Житомирської міської ради (далі – КП «ЖВΠΑР») придбано 11 (одинадцять) біотуалетів, які встановлюються та обслуговуються комунальним підприємством під час проведення масових заходів.

Разом з тим, для часткового вирішення питання відсутності безоплатних громадських туалетів в центральній частині міста та в місцях масового скупчення людей, в 2017 році КП «ЖВПАР» придбано 5 (п'ять) біотуалетів, які встановлено за адресами: вул. Бориса Лятошинського та майдан ім. С.П. Корольова.

Зазначені туалети обслуговуються силами комунального підприємства, за рахунок коштів міського бюджету.

Разом з тим, зазначена кількість біотуалетів не здатна вирішити проблему відсутності громадських вбиралень на території міста та створити належні умов для здійснення фізіологічних потреб громадян.

знаходяться на балансовому обліку житлово-експлуатаційних підприємств та викачуються за допомогою спеціалізованої техніки (асенізаційна машина), за власний рахунок мешканців приватних будинків.

Рідкі відходи не захоронюються на міському полігоні ТПВ, після їх видалення спеціалізованою технікою вони доправляються до спеціально відведених місць, для скиду в міську централізовану каналізаційну систему.

Разом з тим, вигреби на території міста можуть розміщуватись лише відповідно до Державних санітарних норм та правил утримання територій населених місць, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 17.03.2011 №145.

3. Визначення мети Програми.

Основною метою Програми є створення системи управління відходами, направленої на мінімізацію утворення відходів, максимальне вилучення вторинної сировини, зменшення кількості стихійних сміттєзвалищ, покращення санітарного стану міста та зменшення негативного впливу на навколишнє природне середовище і здоров'я людей.

4. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблем, показники результативності.

Враховуючи те, що станом на 2017 рік ситуація у сфері поводження з побутовими відходами вкрай загострилась, питання вирішення даної ситуації має стати одним із пріоритетних для міста та його мешканців.

На жаль, зазначені у Програмі проблеми не можливо вирішити у повному обсязі протягом 2018-2020 років. Тому зазначена Програма має стати початковим етапом, який розпочне кардинальні зміни міста у сфері поводження з побутовими відходами.

4.1. Функціонування полігону ТПВ до проведення рекультивації.

Для вирішення питання безпечного функціонування існуючого полігону ТПВ та дотримання чинного законодавства України щодо провадження господарської діяльності з захоронення побутових відходів, Програмою передбачено виконання заходів направлених на проведення робіт з капітального ремонту II-ї частини дамби фільтраційних відстійників, будівництво огорожі полігону ТПВ, придбання і встановлення обладнання для відлякування птахів та проведення проектних робіт з рекультивації полігону ТПВ.

Одночасно, в 2018 році заплановано проведення робіт по відведенню земельної ділянки під будівництво заводу механічного сортування комунальних та переробки біологічних відходів, що передбачає сортування змішаних відходів, залученню інвестицій та проведення робіт необхідних для початку будівництва зазначеного об'єкту.

Будівництво даного заводу також дасть можливість здійснити часткову рекультивацію полігону ТПВ, термін реалізації якої становить приблизно 6,5 років та включає наступні черги:

- розчищення частини території полігону від звалищного ґрунту і його захоронення на існуючому полігоні ТПВ, з метою організації ставків фільтрату та поверхневих вод;
- будівництво ставків фільтрату і поверхневих вод;
- будівництво розподільчих дамб в існуючих водоймах фільтрату;
- перекачування існуючого фільтрату в побудовані ставки накопичення фільтрату;
- поетапне будівництво, на місці існуючих ставків фільтрату, систем збирання фільтрату та поверхневих вод з існуючого полігону з ізоляцією їх від впливу на прилеглу територію ;
- вирівнювання площі полігону;
- облаштування системи збирання і утилізації біогазу на площі території полігону;
- технічний етап рекультивації полігону, який включає шар суглинку, газовий дренаж, геотекстиль, синтетична гідроізоляція, шар піску, суглинок, родючий ґрунт;
- біологічний етап рекультивації терміном 4 роки (добір асортименту багаторічних трав, підготовка ґрунту, сівба і догляд за посівами);
- передача відомствам для цільового використання (лісогосове господарство, КП «Зеленбуд» Житомирської міської ради).

Рекультивацію полігону ТПВ необхідно проводити по чергово, а саме:

I черга – рекультивації полігону (до біологічного етапу).

Термін реалізації I черги рекультивації близько 2-х років.

Орієнтовна вартість робіт становить 40,4 млн. грн.

II черга – рекультивації полігону наступає після закінчення технічного етапу рекультивації I черги, (за виключенням об'ємів робіт по будівництву ставків збору фільтрату і поверхневих вод).

Термін реалізації II черги рекультивації, орієнтовно 1,5 роки.

Орієнтовна вартість робіт по II черзі становить 24,6 млн. грн.

III черга – рекультивації полігону проводиться після закінчення технічного етапу рекультивації II черги.

Термін реалізації III черги рекультивації відбуватиметься приблизно 1,5 роки.

Орієнтовна вартість робіт по III черги – 24,6 млн. грн.

IV черга – рекультивації полігону та організація ділянки на існуючому полігоні для захоронення 10-15% відходів, які не підлягають сортуванню (виконується згідно з технічним завданням).

Термін реалізації IV черги рекультивації орієнтовно становити 1,5 роки.

Орієнтовна вартість робіт по III черзі – 24,6 млн. грн.

4.2. Морфологічний склад ТПВ та схема санітарної очистки міста.

Як неодноразово наголошувалось, одним із пріоритетних завдань кардинального вирішення питання поводження з ТПВ, є будівництво сміттєпереробного заводу.

Разом з тим, для точного визначення необхідних технічних потужностей, які в повній мірі зможуть забезпечити сортування відходів, необхідно знати морфологічний склад твердих побутових відходів.

Враховуючи, що морфологічний склад ТПВ, проводився ТОВ «Екопромімпекс», як дослідження, для отримання більш достовірної інформації необхідно провести роботи по визначенню морфологічного складу ТПВ із залученням спеціалізованих організацій, які мають відповідні ліцензії на провадження такого виду діяльності.

Разом з тим, відповідно до пунктів 20 та 21 Закону України «Про відходи» до повноважень у сфері поводження з відходами органів місцевого самоврядування належить розроблення та затвердження схем санітарного очищення населених пунктів.

Згідно з пунктом «е» статті 25 Закону України «Про відходи» та з метою визначення єдиних вимог до порядку розроблення, погодження та затвердження схем санітарного очищення населених пунктів Міністерством регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, затверджено наказ від 23.03.2017 №57 «Про затвердження Порядку розроблення, погодження та затвердження схем санітарного очищення населених пунктів».

Враховуючи вищезазначене, з метою дотримання норм та вимог чинного законодавства України, Програмою передбачено виконати в 2018 році заходи з розроблення, погодження та затвердження Схеми санітарного очищення міста Житомира, відповідно до ДБН Б.2.2-6:2013 «Склад та зміст схеми санітарного очищення населеного пункту» та визначення морфологічного складу ТПВ.

4.3. Вторинне використання відходів та покращення санітарного стану міста.

Для вирішення ситуації, яка склалась в сфері поводження з побутовими відходами та усунення проблем пов'язаних з погіршенням санітарного стану м. Житомира, на початку реалізації Програми планується проведення проектних та організаційних робіт, з подальшим встановленням на території мікрорайонів міста, підземних (напівпідземних) контейнерів для збору ТПВ, ємністю 3-5 м³, що дасть можливість зменшити кількість контейнерів для збору ТПВ, які розташовані поруч з житловими будинками, призведе до недопущення розкидання сміття (засмічення територій), що як наслідок покращить санітарний стан прибудинкових територій житлових будинків та призведе до ліквідації неприємних запахів, які утворюється в процесі перегнивання (гниття) побутових відходів.

Встановлення зазначених контейнерів також призведе до збереження кількісного складу корисних фракцій (вторинної сировини), шляхом унеможливлення здійснення «вибирання» певними верствами населення вторинної сировини безпосередньо з контейнерів.

Враховуючи, що протягом останніх років офіційна кількість вторинної сировини отриманої в результаті роздільного збору ТПВ сягає близько 8% із загальної кількості відходів, утворених на території міста, при впровадженні збирання відходів за допомогою підземних (напівпідземних) контейнерів та

будівництвом сміттєпереробного заводу прогнозована кількість вторинної сировини, яка підлягає переробці має збільшитись до 50 % з подальшим досягненням 80-90%.

При розміщенні контейнерів для збору ТПВ зазначеним способом, вирішується проблема незручностей, які виникають при облаштуванні контейнерних майданчиків для збору ТПВ на прибудинкових територіях де відсутня можливість розмістити їх відповідно до санітарних норм.

Разом з тим, підземні контейнери перешкоджають потраплянню прямих сонячних променів та потраплянню кисню, що сприяє значного зниження процесу бродіння відходів та вилученню значно більшої кількості якісної вторинної сировини при їх сортуванні, що в свою чергу призведе до зменшення кількості відходів, які підлягають захороненню.

Збір ТПВ за допомогою підземних (напівпідземних) контейнерів для збору ТПВ в комплексному поєднанні з будівництвом заводу механічного сортування, вирішить питання збирання, вивезення, утилізації, перероблення та зменшення кількості відходів, які підлягають захороненню, на початковій стадії до 40-50 %, з подальшим досягненням до 10-15%, без застосування роздільного збору ТПВ.

З метою комплексного вирішення питання ТПВ, на території міста планується облаштувати майданчики для великогабаритних та ремонтних відходів.

Одночасно з метою уникнення непорозумінь щодо виконавців робіт по вивезенню великогабаритних на будівельних відходів, в 2018 році необхідно затвердити норми надання послуг з вивезення побутових відходів, згідно з якими підприємства-перевізники ТПВ, що обслуговують території закріплені за ними відповідно до умов договорів на надання послуг з вивезення ТПВ, мають надавати послуги з вивезення великогабаритних та будівельних відходів.

Враховуючи, що мешканці міста звикли викидати пластикові пляшки у сітчасті контейнери, один із підземних (напівпідземних) контейнерів буде передбачений для збору ПЕТ-пляшки, скла і паперу та відрізнятиметься від інших кольором кришки.

Також, при виникненні необхідності, кількість контейнерів для роздільного збору можливо збільшити шляхом зміни кольору кришки.

Одночасно на територіях міста, де на даному етапі не передбачено встановлення підземних (напівпідземних) контейнерів, при потребі, облаштовуватимуться контейнерні майданчики для збору ТПВ.

4.3. Покращення матеріально-технічної бази.

Не дивлячись на значну кількість наявної у комунального підприємства техніки для надання послуг з вивезення та захоронення ТПВ, значна її частина застаріла. На даний час, зношеність технічного обладнання сягає близько 50 %.

Разом з тим, для здійснення вивезення відходів з підземних та напівпідземних контейнерів, необхідно придбати спеціалізований автотранспорт (смітєвози) з маніпулятором. Зазначений вид техніки має нижню систему загрузки, що також дозволяє здійснювати вивезення ТПВ з контейнерів єврозразка.

Дана технічна характеристика є дуже важливою, особливо на перших етапах виконання Програми, коли на переважній більшості території міста розміщені контейнери єврозразка ємністю 1,1 м.куб.

Для надання послуг з вивезення ТПВ на території з приватною житловою забудовою, передбачено придбання компактних сміттевозів та контейнерів об'ємом 120-140 літрів.

Одночасно, як вже зазначалось, значна частина контейнерів для збору ТПВ перебуває в незадовільному технічному стані. Тому, до моменту розміщення підземних та напівпідземних контейнерів на території всього міста, також враховано необхідність здійснювати заміну існуючих пошкоджених контейнерів для збору ТПВ.

Також, оновлення потребує спеціалізована техніка, яка використовується для проведення робіт по ущільненню слоїв відходів, які завозяться на робочі карти полігону ТПВ для захоронення.

При виконанні зазначених заходів зношеність матеріально-технічної бази знизиться до 20 %.

4.4. Зменшення кількості стихійних сміттєзвалищ на території міста.

Для зменшення кількості стихійних сміттєзвалищ, які утворюються на територіях з приватною житловою забудовою, необхідно проводити комплекс заходів направлених на максимальне охоплення територій приватного сектору послугою з вивезення ТПВ.

На даний час, з бюджету міста щороку виділяються кошти на ліквідацію стихійних сміттєзвалищ утворених на території міста.

Разом з тим, такий спосіб короткотривалої дії, не здатний подолати ситуацію, яка з кожним роком лише загострюється.

З метою вирішення зазначеної проблеми необхідно змінити черговість дій направлених на вирішення даної ситуації.

В першу чергу підприємствам-перевізникам ТПВ необхідно проводити потужну роботу по укладанню договорів на надання послуги з вивезення ТПВ з мешканцями приватної житлової забудови, особливо на тих територіях де вже існують стихійні сміттєзвалища.

Разом з тим, з метою вирішення основних проблем пов'язаних з дотриманням мешканцями умов договорів, а саме: відсутності можливості розміщення контейнерів для збору ТПВ на нормативній відстані до житлових будинків та низький відсоток сплати за надану послугу, підприємствам-перевізникам необхідно розпочати роботи по впровадженню малогабаритних контейнерів для збору ТПВ (120-140л), шляхом надання їх кожному домогосподарству.

Зазначені контейнери вивозитимуться відповідно до договорів на вивезення ТПВ укладених з мешканцями приватних домоволодінь.

Дане впровадження дасть можливість мінімізувати території надання послуги з вивезення ТПВ із застосуванням пакетної системи вивезення відходів на території з приватною житловою забудовою, покращити санітарний стан та естетичний вигляд міста.

При впровадженні зазначеного способу збору ТПВ, збільшуватиметься не тільки кількість укладених договорів, але й рівень оплати за спожиті послуги.

Проведення відповідної роботи призведе до значного зменшення кількості стихійних сміттєзвалищ та призведе до зменшення обсягів фінансування, які виділяються з міського бюджету на їх ліквідацію.

Разом з тим, відповідальність за новоутворені стихійні сміттєзвалища має нести підприємство-перевізник, який обслуговує дану територію.

Застосовувати планово-поквартирну систему збирання побутових відходів (пакетна схема), можливе лише на територіях де відсутня будь-яка можливість заїзду малогабаритного спецавтотранспорту для збору ТПВ.

При наданні послуг з вивезення ТПВ пакетним способом, підприємства-перевізники ТПВ повинні забезпечувати споживачів спеціальними пакетами для збору ТПВ та здійснювати вивіз відходів відповідно до п. 2.16 Державних санітарних норм та правил утримання територій населених місць, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 17.03.2011 №145.

4.5. Поводження з небезпечними відходами.

Питання збирання, перевезення та передачі для подальшої утилізації небезпечних відходів потребує більш детального вивчення та опрацювання.

На даний час у підприємств-перевізників, які надають послуги з вивезення ТПВ на території міста відсутні ліцензії на провадження діяльності з небезпечними відходами.

Станом на 2017 рік в місті Житомирі ліцензії на поводження з небезпечними відходами мають ТОВ «ЕкоЗахист-Україна» та ПП «СП-Еконіка».

Зазначені підприємства мають на території міста декілька пунктів прийому, де приймають відходи I-IV класу (люмінесцентні лампи, батарейки, акумулятори, каністри з під мастила, медичні відходи і т.д.) на вагу.

Враховуючи вищезазначене та з метою вилучення максимальної кількості небезпечних побутових відходів в подальшому необхідно розглядати можливість розміщення на території міста пунктів прийому небезпечних відходів.

Однак, зазначений метод збирання небезпечних відходів має бути детально відпрацьований та не може бути виконаний у короткотривалий термін.

Тому, протягом 2018-2019 року необхідно провести відповідну роботу, направлену на поглиблене вивчення зазначеної ситуації, збір необхідних даних та визначення оптимальних шляхів вирішення даної проблеми.

4.6. Громадські вбиральні.

З метою створення належних умов для здійснення фізіологічних потреб громадян та покращення санітарного стану міста під час проведення масових заходів Програмою передбачаються заходи з придбання та обслуговування біотуалетів.

Разом з тим, протягом у 2018 році передбачається подальше функціонування по вул. Лятошинського та на майдані ім. С.П.Корольова безкоштовних біотуалетів, що обслуговуватимуться КП «ЖВПАР» за рахунок видатків з міського бюджету.

Одночасно, даний спосіб вирішення питання здійснення фізіологічних потреб населення можливо розглядати лише, як тимчасовий.

На даний час, існує значна кількість технологій, які пропонуються виробниками для вирішення зазначеної проблеми, однак переважна їх більшість, окрім значної вартості обладнання також потребують значних витрат на подальшу експлуатацію.

Тому, з метою вирішення даної проблеми, протягом 2018 року необхідно провести відповідну роботу по вивченню існуючих новітніх технологій, можливостей їх впровадження на території міста та обрати найбільш оптимальний варіант для подальшого впровадження.

4.7. Проведення інформаційно-просвітницької роботи.

Одночасно, без активної роботи з населенням не можливо досягнути успіху, тому з метою зміни поведінки громадян, необхідно проводити інформаційно-виховні заходи направлені на підвищення рівня екологічної освіти та культури населення.

Одними із найважливіших заходів Програми має стати інформаційна кампанія, яка включає наступні компоненти:

- 1) кампанії в засобах масової інформації:
 - розповсюдження тематичних статей в друкованих ЗМІ;
 - розміщення інформаційних матеріалів на доступних веб-ресурсах;
 - показ тематичних сюжетів по телебаченню.
- 2) кампанії «прямого» інформування населення та інших зацікавлених сторін (зустрічі, сходи, фокус-групи, тощо):
 - проведення заходів навчального характеру для цільових груп населення.
- 3) кампанії інформування населення за допомогою:
 - закладів культури, медичних закладів, органів влади, громадських організацій, пілотних проектів:
 - розміщення тематичних мотиваційних плакатів, соціальної реклами на сітілайтах, білбордах, інформаційних дошках;
- 4) програми в освітніх закладах:
 - проведення тематичних конкурсів серед учнів шкіл щодо поводження з ТПВ;
 - розміщення інформаційних плакатів щодо поводження з відходами тощо.

Метою етапу інформування є ознайомлення громадськості з негативним впливом ТПВ на довкілля та перевагами участі в поліпшенні системи поводження з ТПВ.

Етап переконання передбачає формування у мешканців власної позитивної думки про необхідність свідомої участі у заходах, спрямованих на раціональне поводження з відходами. Робота з населенням ведеться за основними стратегічними напрямками:

- підвищення рівня екологічної свідомості населення;
- зміна споживчої поведінки населення;
- переконання мешканців населеного пункту у необхідності підписання договорів на вивезення відходів.

4.8. Зменшення кількості відходів та притягнення до адміністративної відповідальності.

З метою зменшення кількості відходів поліетилену та пластику, які масово використовуються у галузі торгівлі, закладах громадського харчування та сфері послуг, необхідно проводити інформаційно-роз'яснювально-рекомендаційну роботу з підприємствами усіх форм власності, які займаються зазначеними видами діяльності щодо зменшення використання зазначених видів упаковки.

Одночасно необхідно проводити інформаційно-роз'яснювальну кампанію серед мешканців міста, направлену на зменшення кількості харчових відходів, які утворюються при нераціональному та безвідповідальному ставленні людей до продуктів харчування.

Також, на всіх етапах КП «Інспекція з благоустрою м. Житомира» Житомирської міської ради, муніципальною інспекцією міської ради, житлово-експлуатаційними підприємствами міста та іншими уповноваженими на те особами здійснювати роботу по притягненню до адміністративної відповідальності юридичних та фізичних осіб відповідно до статей адміністративного кодексу України.

5. Очікувані результати виконання Програми.

- підвищення рівня свідомості та відповідальності щодо поводження з побутовими відходами.
- зменшення кількості відходів, що утворюються в процесі життєдіяльності населення;
- будівництво сміттєпереробного заводу;
- максимальне вилучення вторинної сировини шляхом впровадження на території міста Житомира нових сучасних технологій поводження з відходами;
- скорочення обсягів захоронення відходів на полігоні ТПВ для подальшого проведення робіт з його рекультивациі;
- охоплення 90% території міста з приватною житловою забудовою збиранням та вивезенням ТПВ;
- зменшення кількості несанкціонованих сміттєзвалищ;
- визначення для подальшого впровадження оптимальних методів вирішення питання поводження з небезпечними відходами, які утворюються в побутовій сфері;
- обрання оптимального шляху для вирішення питання відсутності громадських вбиралень на території міста;
- покращення благоустрою та санітарного стану міста;
- зменшення негативного впливу на навколишнє природне середовище і здоров'я людей.

6. Обсяги та джерела фінансування Програми.

Фінансове забезпечення на виконання запланованих завдань та заходів здійснюватиметься за рахунок:

- державного бюджету;
- обласного бюджету;
- міського бюджету;
- бюджету участі;
- міського фонду охорони навколишнього природного середовища;
- кошти підприємств-перевізників ТПВ (виконання інвестиційних Програм);

- інвестицій;

- грантів, благодійних внесків;

- інших джерел фінансування не заборонені чинним законодавством України.

Фінансування виконання заходів Програми з державного, обласного, міського бюджету та бюджету участі передбачено лише для підприємств комунальної форми власності.

7. Строки та етапи виконання Програми.

Програма поводження з побутовими відходами у м. Житомирі на 2018-2020 роки буде виконуватись протягом 2018-2020 років.

8. Координація та контроль за ходом виконання Програми.

Проведення координації за виконанням заходів, передбачених цією Програмою та здійснення контролю за її виконанням, покладається на управління житлового господарства міської ради, відповідальність за виконання робіт та використання коштів на суб'єктів господарювання комунальні підприємства, що здійснюють діяльність в сфері поводження з побутовими відходами.

Управління житлового господарства міської ради для здійснення моніторингу, щоквартально, до 15 числа, наступного за звітним періодом місяця, подає департаменту економічного розвитку міської ради та профільній постійній комісії Житомирської міської ради інформацію про стан та результати виконання заходів Програми.

Після закінчення терміну реалізації Програми, управління житлового господарства міської ради у місячний строк надає департаменту економічного розвитку міської ради підсумковий звіт про її виконання, який оприлюднюється на сайті Житомирської міської ради.

В.о. начальника управління житлового господарства міської ради

А.А. Оніщенко

Секретар міської ради

Н.М. Чиж

Додаток 1 до Програми

Напрямки діяльності і заходи реалізації Програми поводження з побутовими відходами у м. Житомирі на 2018-2020 роки

№ з/п	Завдання	Зміст заходів	Термін виконання	Виконавці	Джерела фінансування	Обсяги фінансування по роках, тис. грн.										Очікуваний результат
						2018 рік		2019 рік		2020 рік		Всього				
						план	факт	план	факт	план	факт	план	факт			
1	2	3	4	5	6	9	10	11	12	13	14	17	18	19		
1.1.	Впровадження новітніх (сучасних) технологій зберігання та вивезення ТПВ	Виготовлення технічної документації та проведення передпроектних робіт по встановленню підземних (напівпідземних) контейнерів для збору ТПВ	2018-2020 роки	Управління житлового господарства міської ради	Міський бюджет	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0	90,0	90,0	Виготовлення технічної документації та проведення передпроектних робіт по встановленню підземних (напівпідземних) контейнерів для збору ТПВ		
1.2.		Виготовлення проектно-кошторисної документації на встановлення підземних (напівпідземних) контейнерів для збору ТПВ	2018-2020 роки	Управління житлового господарства міської ради, КП "АТП 0628" Житомирсько і міської ради	Міський бюджет	900,0	900,0	900,0	900,0	900,0	900,0	2 700,0	2 700,0	Вивготвлення проектно-кошторисної документації на встановлення підземних (напівпідземних) контейнерів для збору ТПВ		
1.3.		Придбання та впровадження підземних (напівпідземних) контейнерів для збору ТПВ	2018-2020 роки	КП "АТП 0628" Житомирсько і міської ради	Міський бюджет	13 500,0	13 500,0	13 500,0	13 500,0	13 500,0	13 500,0	40 500,0	40 500,0	Недопущення засмічення прибудинкових територій житлових будинків, покращення санітарного стану міста		

1.4.		Виконання монтажних робіт по встановленню підземних (напівпідземних) контейнерів для збору ТПВ та благоустрою території	2018-2020 роки	КП "АТП 0628" Житомирської міської ради	Міський бюджет	4 500, 0		4500, 0	4500, 0	13 500, 0	Виконання монтажних робіт по встановленню підземних (напівпідземних) контейнерів для збору ТПВ
2.1.	2.	Забезпечення санітарного очищення території міста	2018 роки	Управління житлового господарства міської ради	Міський бюджет	200, 0				200, 0	Дотримання вимог чинного законодавства України
2.2.		Визначення морфологічного складу ТПВ, які утворюються у м. Житомирі	2018 роки	Управління житлового господарства міської ради		200, 0				200, 0	Визначення морфологічного складу ТПВ, що утворюються на території міста
2.3.		Капітальний ремонт та влаштування майданчиків для складування великогабаритних та будівельних відходів	2018-2020 роки	КП "АТП 0628" Житомирської міської ради	Міський бюджет	600, 0		800, 0	720, 0	2 120, 0	Вирішення питання збирання та вивезення великогабаритних відходів
2.4.		Капітальний ремонт та влаштування контейнерних майданчиків для збору ТПВ	2018-2020 роки	КП "АТП 0628" Житомирської міської ради	Міський бюджет	450, 0		520, 0	480, 0	1 450, 0	Вирішення питання благоустрою та санітарного стану території міста
2.5.		Придбання біотуалетів для загальноміських заходів та щоденного використання	2018-2020 роки	КП "ЖВПАР" Житомирська міська рада	Міський бюджет	65, 0		80, 0	75, 0	220, 0	Розміщення громадських туалетів на території міста

2.6.	Встановлення та обслуговування біотуалетів для загальноміських заходів та щоденного використання	2018-2020 роки	КП "ЖВПАР" Житомирська міська рада	Міський бюджет	891, 0	1000, 0	1000, 0	1000, 0	2891, 0	Вирішення питання відсутності громадських туалетів на території міста
3.1.	3. Оновлення матеріально-технічної бази для надання послуг з вивезення побутових відходів	2018-2020 роки	КП "АТП 0628" Житомирсько ї міської ради	Міський бюджет	1 200, 0	1 200, 0	1 200, 0	3 600	Придбання обладнання для складування ТПВ	
3.2.	Придбання малогабаритних контейнерів (120-140 л) для збору ТПВ	2018-2020 роки	КП "АТП 0628" Житомирсько ї міської ради	Міський бюджет	360, 0	600, 0	600, 0	1 560, 0	Вирішення питання надання послуги вивезення ТПВ на територіях міста з приватною житловою забудовою та зменшення кількості стихійних сміттєзвалищ	
3.3.	Придбання спецтехніки для здійснення збирання, вивезення та захоронення ТПВ	2018-2020 роки	КП "АТП 0628" Житомирсько ї міської ради	Міський бюджет	14 800, 0	3 800, 0	3 500, 0	20 800, 0	Забезпечення ефективної діяльності та якісного надання послуг КП "АТП 0628" Житомирської міської ради з вивезення ТПВ	
3.4.	Придбання спецтехніки для здійснення вивезення рідких побутових відходів (асептизаційна машина)	2018 рік	КП "ВЖПАР" Житомирська міська рада	Міський бюджет	1 200, 0			1 200, 0	Обслуговування біотуалетів та вивезення рідких відходів	

4.	Забезпечення виконання природоохоронних заходів	Будівництво огорожі полігону ТПВ	2018-2019 роки	КП "АТП 0628" Житомирської міської ради	Міський бюджет	1 500, 0					1 500, 0	Зменшення негативного впливу відходів на довкілля, виконання ліцензійних умов провадження господарської діяльності з перероблення відходів
4.1.												
4.2.		Капітальний ремонт II-ї частини дамби фільтраційних відстійників на полігоні ТПВ	2018-2019 роки	КП "АТП 0628" Житомирської міської ради	Міський бюджет	550, 0					550, 0	Зменшення негативного впливу відходів на навколишнє природне середовище
4.3.		Виготовлення проектно-кошторисної документації на рекультивацію полігону ТПВ	2018 рік	КП "АТП 0628" Житомирської міської ради	Міський бюджет	1 400, 0					1 400, 0	Виготовлення проектно-кошторисної документації на рекультивацію полігону ТПВ
4.4.		Проведення робіт з визначення коефіцієнту існуючого протифільтраційного екрану полігону ТПВ	2019 рік	КП "АТП 0628" Житомирської міської ради	Міський бюджет	500, 0					500, 0	Виготовлення технічної документації на відведення земельної ділянки під будівництво сміттєпереробного заводу
4.5.		Придбання та встановлення обладнання для відлякування птахів на полігоні ТПВ	2018 рік	КП "АТП 0628" Житомирської міської ради	Міський бюджет	100, 0					100, 0	Дотримання вимог чинного законодавства України щодо належного функціонування полігону ТПВ

4.6.	Придбання обладнання (сітчасті переносні огорожі) для полягону ТПВ	2018 рік	КП "АТП 0628" Житомирської міської ради	Міський бюджет	500, 0					500, 0	Дотримання вимог чинного законодавства України щодо належного функціонування полігону ТПВ
4.7.	Виготовлення технічної документації на відведення земельної ділянки під будівництво сміттєпереробного заводу	2018 рік	КП "АТП 0628" Житомирської міської ради	Міський бюджет	200, 0					200, 0	Виготовлення технічної документації на відведення земельної ділянки під будівництво сміттєпереробного заводу
4.8.	Рекультивация полігону ТПВ	2019-2020 роки	КП "АТП 0628" Житомирської міської ради	Міський бюджет	30 300, 0				30 300, 0	60 600, 0	Рекультивация полігону ТПВ
4.9.	Техніко-економічне обґрунтування будівництва сміттєпереробного заводу	2018 рік	Управління житлового господарства міської ради	Інвестиційні кошти	3 500, 0					3 500, 0	Доцільність будівництва сміттєпереробного заводу
4.10.	Виготовлення проектно-кошторисної документації на будівництво сміттєпереробного заводу	2018 рік	Управління житлового господарства міської ради	Інвестиційні кошти	10 500, 0					10 500, 0	Виготовлення проектно-кошторисної документації на будівництво сміттєпереробного заводу
4.11.	Будівництво сміттєпереробного заводу	2018-2020 роки	Управління житлового господарства міської ради	Інвестиційні кошти	400 000, 0					400 000, 0	Будівництво сміттєпереробного заводу

4.12.	Забезпечення екологічно-безпечного збирання, видалення, знешкодження відходів з несанкціонованих сміттєзвалищ	2018-2020 роки	Управління житлового господарства міської ради	Міський бюджет	1 545, 0			1 000,00			2 545, 0	Ліквідація стихійних звалищ ТПВ
5.1.	5. Проведення заходів інформаційного забезпечення щодо поводження з ТПВ	2018-2020 роки	Управління житлового господарства міської ради	Міський бюджет	100, 0			100, 0			300, 0	Підвищення рівня екологічної освіти
5.2.	Проведення екологічних заходів в закладах освіти на тематику поводження з ТПВ	2018-2020 роки	Управління житлового господарства міської ради	Міський бюджет	100, 0			100, 0			300, 0	Підвищення рівня екологічної освіти
5.3.	Розміщення друкованої інформації(білборди, стіклайти, інформаційні дошки) щодо поводження з ТПВ	2018-2020 роки	Управління житлового господарства міської ради	Міський бюджет	100, 0			100, 0			300, 0	Інформаційно-просвітницька робота щодо поводження з ТПВ
5.4.	Проведення просвітницької роботи через засоби масової інформації	2018-2020 роки	Управління житлового господарства міської ради	Міський бюджет	100, 0			100, 0			300, 0	Інформаційне забезпечення Програми
	Всього				58 891, 0			459 005, 0			575 226, 0	

Додаток 2 до Програми

Показники результативності Програми поводження з побутовими відходами
у м.Житомирі на 2018-2020

№ з/п	Назва показника	Одиниця виміру	Вихідні дані на	Період виконання програми			Всього
				2018	2019	2020	
1	2	3	4	6	7	8	10
І. Впровадження новітніх (сучасних) технологій зберігання та вивезення ТПВ							
І. Показники затрат							
1.	Обсяги видатків, запланованих на придбання підземних (напівпідземних) контейнерів для збору ТПВ	тис. грн.		13 500, 0	13 500, 0	13 500, 0	40 500, 0
2	Обсяги видатків, запланованих на виготовлення проектно-кошторисної документації на встановлення підземних (напівпідземних) контейнерів	тис. грн.		900, 0	900, 0	900, 0	2 700, 0
3	Обсяги видатків, запланованих на виконання заходів з монтажу підземних (напівпідземних) контейнерів	тис. грн.		4 500, 0	4, 500	4 500, 0	13 500, 0
ІІ Показники продукту програми							
1.	Кількість підземних (напівпідземних) контейнерів для збору ТПВ запланованих придбати розміщення на прибудинкових територіях багатоповерхових житлових будинків	од.		90	90	90	270
2.	Кількість проєктів, які плануються виготовити для проведення монтажних робіт по встановленню підземних (напівпідземних) контейнерів для збору ТПВ необхідних для встановлення	од.		90	90	90	270
3.	Запланована кількість розташування підземних (напівпідземних) контейнерів для збору ТПВ	од.		25	22	27	74
ІІІ. Показники ефективності програми							
1	Середня вартість придбання одного підземного (напівпідземного) контейнера для збору ТПВ	тис.грн.		150, 0	150, 0	150, 0	

2	Середня вартість виготовлення проекту по встановленню підземних (напівпідземних) контейнерів для збору ТПВ	тис. грн.		10,0	10,0	10,0	
3	Середня вартість монтажних робіт по встановленню підземних (напівпідземних) контейнерів для збору ТПВ	тис. грн.		50,0	50,0	50,0	
IV. Показники якості програми							
1	Співвідношення кількості підземних контейнерів до загальної кількості	%		16,6	33,4	50	50
II. Забезпечення санітарного очищення міста							
I. Показники затрат							
1.	Обсяги видатків запланованих на розробку проекту схеми санітарного очищення міста	тис. грн.		200,0			200,0
2	Обсяги видатків, запланованих на визначення морфологічного складу ТПВ	тис. грн.		200,0			200,0
3	Обсяги видатків запланованих на виконання заходів з облаштування майданчиків для складування великогабаритних та будівельних відходів	тис. грн.		600,0	720,0	800,0	2 120,0
II Показники продукту програми							
1.	Кількість проектів схеми санітарного очищення міста	од.		1			1
2.	Кількість документів з визначення морфологічного складу ТПВ	од.		1			1
3.	Кількість біотуалетів, які заплановано придбати	од.		5	5	5	15
4	Кількість туалетів, що планується обслуговувати	тис. грн.		6	6	6	6
III. Показники ефективності програми							
1	Середні видатки на придбання одного біотуалета	тис.грн.		13,0	15,0	16,0	
2	Середня видатки на обслуговування одного біотуалета	тис. грн.		133,920	133,920	133,920	
IV. Показники якості програми							
1	Співвідношення кількості біотуалетів, необхідних для встановлення під час проведення масових заходів	%		33,3	33,3	33,3	100
III. Оновлення матеріально-технічної бази для надання послуг з вивезення побутових відходів							
I. Показники затрат							

1.	Обсяги видатків запланованих придбання контейнерів для збору ТПВ (єврозразка)	тис. грн.		1200, 0	1 200, 0	1 200, 0	3 600, 0
2	Обсяги видатків, запланованих на придбання малогабаритних контейнерів для збору ТПВ (120-140 л)	тис. грн.		360, 0	600, 0	600, 0	1 560, 0
3	Обсяги видатків запланованих на придбання спеціалізованої техніки для збирання, вивезення та захоронення ТПВ	тис. грн.		14 800, 0	5 000, 0	3 500, 0	23 300, 0
4	Обсяги видатків, запланованих на придбання спецтехніки для здійснення вивезення рідких відходів	тис. грн.		1 200, 0			1 200, 0
II Показники продукту програми							
1.	Кількість контейнерів для збору ТПВ (єврозразка), яку планується придбати	од.		200	200	200	600
2.	Кількість малогабаритних контейнерів для збору ТПВ (120-140 л), яку планується придбати	од.		600	1000	1000	2600
3.	Кількість спеціалізованої техніки, яку і планується придбати для вивезення та захоронення ТПВ	од.		4	1	5	15
4	Кількість спеціалізованої техніки, яку планується придбати для вивезення рідких відходів (АС машина)	тис. грн.		1			1
III. Показники ефективності програми							
1	Середні видатки на придбання одного контейнера для збору ТПВ (єврозразка)	тис.грн.		6, 0	6, 0	6, 0	6, 0
2	Середні видатки на придбання спеціалізованої техніки для вивезення ТПВ (сміттевоз)	тис. грн.		5 000, 0	5 000, 0		
3	Середні видатки на придбання малогабаритного контейнера для збору ТПВ (120-140 л)	грн.		600, 0	600, 0	600, 0	
IV. Показники якості програми							
1	Співвідношення кількості контейнерів єврозразка для оновлення контейнерного парку комунального підприємства	%		33.3	33,3	33,3	100
IV. Забезпечення виконання природоохоронних заходів							
I. Показники затрат							
1.	Обсяги видатків запланованих на будівництво огорожі полігону ТПВ	тис. грн.		1 500, 0			1 500. 0

2	Обсяги видатків, запланованих на ремонт II частини дамби фільтраційних відстійників	тис. грн.		550, 0			550, 0
3	Обсяги видатків запланованих на проведення рекультивації полігону ТПВ	тис. грн.			30 300, 0	30 300,00	60 600. 0
4	Обсяги видатків, запланованих на вивезення та захоронення ТПВ з несанкціонованих сміттєзвалищ	тис. грн.		1 545, 0	1 000, 0		2 500, 0
II Показники продукту програми							
1.	Обсяги ТПВ, які вивозяться та захоронюються з несанкціонованих сміттєзвалищ	тис. м3		55, 0	16, 0	5, 0	
2.	Обсяги ТПВ, які підлягають захоронюються на полігоні ТПВ	тис. м3		580, 0	580, 0	290, 0	
3.	Будівництво сміттєпереробного заводу	од.				1	
III. Показники ефективності програми							
1	Середні видатки на вивезення та захоронення 1 м3 ТПВ з несанкціонованих сміттєзвалищ	грн.		42, 12			
2	Середні видатки на придбання однієї одиниці обладнання для відлякування птахів на полігоні ТПВ	тис. грн.		25, 0			
IV. Показники якості програми							
1	Співвідношення обсягу ТПВ, які захоронюються на полігоні ТПВ	%		100	100	50	

Додаток 3 до Програми

Ресурсне забезпечення Програма поводження з побутовими відходами у м. Житомирі на 2018-2020 роки

пропонується залучити на виконання Програми	Етапи виконання Програми			виконання Програми
	2018	2019	2020	
Обсяги ресурсів, всього, у тому числі:				
державний бюджет	58 891, 0 тис. грн.	459 005, 0 тис. грн.	57 330, 0 тис. грн.	575 226, 0 тис. грн.
міський бюджет	44 891, 0 тис. грн.	59 005 тис. грн.	57 330, 0 тис. грн.	161 226, 0 тис. грн.
кошти небюджетних джерел (інвестиційні кошти)	14 000, 0 тис.грн.	400 000, 0 тис. грн.		414 000, 0 тис. грн.